Ξάνθη Μητρόπολις 1721

253

Ταχυδρόμος 21 Μαΐ. 1906

Ἱστορικὸν πατριαρχικὸν ἔγγραφον.

Τὸ ἐκδοθὲν ἐπὶ πατριάρχου Ἱερεμίου τοῦ ἀπὸ Καισαρείας τῆς ἐν Καππαδοκίᾳ ἐν μεμβράνῃ γράμμα, δι' οὗ ἡ πατριαρχικὴ ἐξαρχία Καβάλλας ἡνώθη τῇ μητροπόλει Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου κατὰ φεβρουάριον τοῦ ἔτους 1721, ἀνήκει εἰς τὰ πατριαρχικὰ γράμματα, ἅτινα ἀπεκόμισαν ἐξ Ἑλλάδος ὁ Ἰταλὸς Ἀντώνιος Φραβκοίλης. Τούτου ἀντίγραφον ἔλαβε πεμφθὲν αὐτῷ ὑπὸ φίλου τοῦ εἰρημένου Ἰταλοῦ ὁ κ. Περικλῆς Γ. Ζερλέντης, ὅστις καὶ δημοσιεύει αὐτὸ διὰ τῆς «Ἐκκλ. Ἀληθείας». Ἦν δὲ τότε ἔξαρχος τῆς πατριαρχικῆς ἐξαρχίας Καβάλλας ὁ πρωτέκδικος τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας Λασκαράκης καλούμενος.

Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἔγγραφον ἔχει ὧδε:

Ἱερεμίας ἐλέῳ Θεοῦ κλπ.

† Ἀνακτήσεως δέονται τὰ κάμνοντα καὶ πεπονηκότα οἰκισθήτισι κακωτικαῖς ἐπηρείαις, ἐπιρρώσεώς τε καὶ ἐπανορθώσεως τῆς κατὰ δύναμιν ὑπὸ τῶν προεστάναι λαχόντων, καὶ τὴν κοινὴν ἁπάντων φροντίδα ἀνειλημμένων, κρείττονι καὶ ὑπεροχικῇ δυνάμει δεφενδευόμενά τε καὶ ἀντιλαμβανόμενα· μάλιστα δὲ πάντων αἱ ἅγιαι τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαι, μητροπόλεις τε καὶ ἐπαρχίαι τοῦ ὀρθοδόξου, καὶ χριστωνύμου πληρώματος, ὅσαι ποτὲ δι' ἡντιναοῦν αἰτίαν καὶ καιρικὴν περίστασιν ἔφθησαν κακωθῆναι, καὶ καταβαρυνθῆναι, καὶ εἰς τοιαύτην ἐλθεῖν κατάστασιν, ὥστε μηκέτι δύνασθαι τῇ οἴκοθεν καὶ παρ' ἑαυτῶν δυνάμει εὐμαρῶς διακυβερνᾶσθαι καὶ βαστάζειν τὸ ἐπικείμενον βάρος, τούς τε ἐπιτετραμμένους τὴν προστασίαν αὐτῶν καὶ διοίκησιν μηδόλως ἐν ἀνέσει, καὶ ἀπραγμοσύνῃ διάγειν, ἀλλὰ δυστυχῶς ταλαιπωρεῖσαι καὶ μερίζεσθαι, πανταχόθεν μυρία ἔχοντας πράγματα· ταῦτα γὰρ καὶ τὰ τοιαῦτα ἀντιλήψεως χρῄζουσιν ἀναγκαίως, ἀνακουφισμοῦ τε καὶ ἐπικουρίας, ἵνα μὴ τῷ ὑπερβάλλοντι τοῦ βάρους, καὶ τῆς ἀνάγκης λάθωσιν εἰς ἐσχάτην καὶ παντελῆ ἀπώλειαν καταντήσαντα. Ὅθεν καὶ ἡ μετριότης ἡμῶν ἐπαγρυπνεῖν ἀναγκαίως ὀφείλουσα τῇ ἀρίστῃ καὶ σωτηριώδει διεξαγωγῇ τῶν τοῦ Θεοῦ ἁγίων Ἐκκλησιῶν, καὶ τῶν ὑποκειμένων τῷ πατριαρχικῷ οἰκουμενικῷ αὐτῆς θρόνῳ ἐπαρχιῶν, καὶ μητροπόλεων, καὶ τῶν ἐν αὐταῖς προϊσταμένων, τοὺς πανταχόθεν προσιόντας αὐτῇ ἐπ' εὐλόγοις καὶ δικαίαις αἰτήσεσι, καὶ ἀπαιτοῦντας βοήθειαν τῇ σφῶν ἀνάγκῃ καὶ ἀμηχανίᾳ εὐμενῶς ἀποδέχεται, καὶ θεραπεύει τούτων κατὰ τὸ ἐφικτὸν τὰ τραύματα, καὶ τὴν ἀνάγκην παραμυθεῖται τῷ δυνατῷ καὶ ἐνδεχομένῳ τῆς ἰάσεως τρόπῳ. Ἐπειδὴ τοιγαροῦν καὶ ἡ ἁγιωτάτη μητρόπολις Ξάνθης πολυαρίθμοις χρέεσιν ὑποπεσοῦσα, καὶ καταβαρυνθεῖσα πρότερον ἔτι ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ προαρχιερατεύσαντος ἐν αὐτῇ, ἤδη περίπου ἐννέα πουγγεῖα τῶν ἄσπρων κατάχρεως ἐγένετο· κἀντεῦθεν διὰ τὸ ὀλιγοπρόσοδον, καὶ πρὸς χορηγίαν βραχὺ καὶ ἐπιδεὲς αὐτῆς ὑπὸ τῆς ὀλιγανθρωπίας χαλεπῶς καὶ ἀδυνάτως ἔσχεν ἀπολογεῖσθαι τὰ ἐπιτεθέντα καὶ ἐπιφορτισθέντα αὐτῇ χρέη διὰ τὸ ἀσύμμετρα αὐτῇ εἶναι ἔτι δὲ καὶ τὰ ἐκκλησιαστικὰ δικαιώματα· οὗ ἕνεκα ὁ ἤδη ἀρχιερατεύων ἐν αὐτῇ ἱερώτατος μητροπολίτης Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου καὶ ὑπέρτιμος ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς καὶ συλλειτουργὸς κὺρ Κύριλλος ἀνάγκῃ καὶ ἀπορίᾳ συνεχόμενος ὅτι πλείστῃ περὶ τοῦ δύνασθαι κυβερνηθῆναι ἐν τῇ ῥηθείσῃ ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ, ἐλθὼν εἰς τὰ ὧδε σωματικῶς, καὶ ἐμφανισθεὶς τῇ ἡμῶν μετριότητι, καὶ τῇ περὶ αὐτὴν ἱερᾷ τῶν ἀρχιερέων συνόδῳ, ἀνήγγειλε καὶ ἐδηλοποίησε τὴν τ[...]την αὐτοῦ δυστυχίαν, καὶ στενοχωρίαν, καὶ εἰς θεραπείαν καὶ βοήθειαν αὐτοῦ ἐδεήθη μετὰ θερμῆς παρακλήσεως, ὅπως τὴν πλησιάζουσαν τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ πατριαρχικὴν ἡμῶν ἐξαρχίαν τῆς Καβάλας, καθὼς εὑρίσκεται μετὰ πάντων τῶν ὑποκειμένων αὐτῇ χωρίων, συνενωθῆναι καὶ συναφθῆναι τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ Ξάνθης, καὶ γενέσθαι μετ' αὐτῆς ἓν σῶμα διόλου, ἐπὶ ὑποσχέσει καὶ συμφωνίᾳ τοιαύτῃ, ὥστε πληροῦν μὲν τὴν αὐτοῦ ἱερότητα πρὸς τὸν ἔχοντα τὴν ἐξαρχίαν ταύτην ἔξαρχον τὸ ἐτήσιον αὐτῆς, καὶ τὴν διωρισμένην ἀποκοπήν, οὖσαν ὀγδοήκοντα γρόσια κατ' ἔτος, καὶ μηδὲν ἄλλο πλέον διδόναι περὶ αὐτῆς τινι, καρποῦσθαι δὲ καὶ νέμεσθαι αὐτήν, ἐξουσιάζειν τε, καὶ προστατεύειν αὐτῆς ἀρχιερατικῶς ὡς ἰδίας ἐπαρχίας, καὶ συνάγειν, καὶ παραλαμβάνειν ἐξ αὐτῆς πάντα τὰ ἐκκλησιαστικὰ εἰσοδήματα καὶ δικαιώματα καθὼς καὶ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ, μηδένα τε ἄλλον πώποτε δύνασθαι ἀντιποιεῖσθαι τῆς ῥηθείσης ἐξαρχίας, καὶ λαμβάνειν αὐτὴν ἐπιτροπικῶς παρὰ τοῦ ἐξάρχου, ἀλλὰ μόνον τὸν ῥηθέντα μητροπολίτην Ξάνθης εἶναι κύριον, καὶ ἐξουσιαστήν, καὶ προστάτην, πληροῦντα ἀπαραιτήτως τὸ τοῦ ἐξάρχου ἐτήσιον· καὶ τῷ τρόπῳ τούτῳ ἔφησε προσγίνεσθαι αὐτῷ ὠφελέστερόν τινα πόρον πρὸς διόρθωσιν, καὶ ἀπολογίαν τῶν ἐπικειμένων αὐτῷ ἀναγκ[ῶν] καὶ χρεῶν· ἥν τινα δέησιν καὶ παράκλησιν αὐτοῦ συνι[δόντ]ες εὔλογον, καὶ δικαίαν οὖσαν καὶ πρὸς θεοφιλῆ σκοπὸν ἀφορῶσαν, εὐγνωμόνως ἀπεδεξάμεθα· δύο γὰρ ἐντεῦθεν παρομαρτοῦσι τὰ κάλλιστα, τοῦτο μὲν τὴν ῥηθεῖσαν ἐξαρχίαν τῆς Καβάλας καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ εὐσεβεῖς χριστιανοὺς ἀπολαμβάνειν τοῦ λοιποῦ διηνεκῶς ἀρχιερατικῆς ἐπισκέψεως, εὐλογίας τε καὶ ἁγιασμοῦ μεταδόσεως, καὶ πνευματικῆς διδασκαλίας, καὶ τῆς ἀπ' αὐτῆς ἐγγινομένης ψυχικῆς ὠφελείας, ἥτις συμβάλλεται τῷ χριστωνύμῳ πληρώματι, ὅσα καὶ ψυχὴ σώματι, τοῦτο δὲ καὶ τὴν ἀρχιερωσύνην αὐτοῦ δύνασθαι ἔχειν μερικὴν περίθαλψιν καὶ εὐπορίαν τῶν ἀναγκαίων, ἐπικουρίαν τε καὶ βοήθειαν, καὶ ἐλάφρωσιν εἰς τὰ ἐπικείμενα βάρη καὶ χρέη τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ. Καὶ δὴ διὰ φροντίδος τὰ μέγιστα ποιούμενοι τὴν τῶν συναδελφῶν ἡμῶν ὡς οἷόν τε ἐν ἀνέσει διαγωγήν, καὶ τῶν ἐπαρχιῶν τὸ εὐκατάστατον, δεῖν ἔγνωμεν συνοδικῇ διασκέψει εἰς πέρας ἀγαγεῖν καὶ τῆς αὐτοῦ ἱερότητος τὴν εὔλογον αἴτησιν· καὶ γράφοντες ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων, καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα ἡ διαληφθεῖσα ἐξαρχία τῆς Καβάλας μετὰ πάντων τῶν ὑποκειμένων αὐτῇ χωρίων, ἅτινά εἰσι ταῦτα, ἡ Καβάλα, τὸ Πολύστυλον, τὸ Δουκάλον, τὸ Κουρί, τὸ Βοσοβράπι, ἡ Ποδογόργιανη, ἡ Πόμπλανη, ἡ Κέργιανη, τὸ Ὀρφάνι, τὸ Μοχασύλον, τὸ Πισιλιγιοῦ, τὸ Γιάνου, τὸ Δασιλάκη, τὸ Δραμένος ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα ὑπάρχωσι συνημμένα καὶ ἡνωμένα τῇ μητροπόλει καὶ ἐπαρχίᾳ Ξάνθης καὶ ἀχώριστα καὶ ἀδιάσπαστα, καὶ ἀναφαίρετα παρ' αὐτῆς ἀεὶ καὶ ὡς ἐνοριακὰ καὶ ὑποκείμενα τῆς μητροπόλεως ταύτης λογίζωνται, καὶ ὁ ἀρχιερατεύων ἤδη ἐν αὐτῇ συναδελφὸς ἡμῶν Ξάνθης κὺρ Κύριλλος, καὶ ὅστις μετ' αὐτὸν διαδέξηται τὴν ἀρχιερατικὴν αὐτῆς προστασίαν, ἔχῃ αὐτὰ ὑπὸ τὴν ἐπίσκεψιν καὶ διοίκησιν, καὶ ἐξουσίαν αὐτοῦ, καρπούμενος, νεμόμενος καὶ λαμβάνων παρ' αὐτῶν πάντα τὰ ἐκκλησιαστικὰ δικαιώματα, καθὼς καὶ ἐν τῇ λοιπῇ αὐτοῦ ἐπαρχίᾳ, καὶ μηδενὶ μηδὲν ἄλλο ὀφείλῃ παρέχειν περὶ αὐτῶν, εἰμὴ μόνον τὸ διωρισμένον ἐτήσιον καὶ τὴν ἀποκοπήν, ἤτοι τὰ ὀγδοήκοντα γρόσια πρὸς τὸν καθολικὸν ἔξαρχον τιμιώτατον καὶ εὐγενέστατον πρωτέκδικον τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας ἐν[...]χουσι κυρίτζην Λασκαράκην, υἱὸν κατὰ Πνεῦμα ἡμῶν ἀγαπητόν, καὶ ποιμένῃ κανονικῶς καὶ ἀρχιερατικῶς τὸ ἐν τῇ ῥηθείσῃ ἐξαρχίᾳ καὶ πᾶσι τοῖς χωρίοις αὐτῆς λογικὸν τοῦ Χριστοῦ ποίμνιον, ὡς ἱκανὸς ὢν ταῖς τε ἀπὸ γλώττης πατρικαῖς νουθεσίαις ποδηγετεῖν καὶ διδάσκειν τὸν ἐν αὐτοῖς χριστώνυμον λαόν, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτοῦ φροντίζειν, καταρτίζων αὐτὸ διὰ τῆς θείας ἄνωθεν ἀντιλήψεως καὶ πρὸς νομὰς σωτηρίους ἰθύνων, εὐλογῇ τε καὶ ἁγιάζῃ αὐτοὺς καὶ πάντα τὰ ἀρχιερατικὰ ἐκτελῇ μετὰ τῆς τοῦ ἱεροῦ συνθρόνου ἐγκαθιδρύσεως, ὡς γνήσιος ἀρχιερεὺς καὶ ποιμὴν καὶ δεσπότης, πάντα τὰ τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἀνήκοντα διαπράττῃ ἀναντιρρήτως, δεσπόζῃ τε καὶ κυριεύῃ ἁπασῶν τῶν ἐν τῇ ῥηθείσῃ ἐξαρχίᾳ ἐκκλησιῶν, καὶ τῶν ἐν αὐταῖς κτημάτων τε καὶ ἀφιερωμάτων κινητῶν τε καὶ ἀκινήτων, καὶ ἐπιμελεῖσθαι τῶν πρὸς αὔξησιν αὐτῶν καὶ βελτίωσιν· ὀφειλόντων καὶ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐξαρχίᾳ ταύτῃ εὑρισκομένων κληρικῶν, εὐλαβεστάτων ἱερέων, χρησιμωτάτων ἀρχόντων καὶ παντὸς τοῦ χριστωνύμου λαοῦ τὴν προσήκουσαν ἀπονέμειν αὐτῷ τιμήν, καὶ εὐλάβειαν, φιλοφροσύνην καὶ δεξίωσιν, καὶ μνημονεύειν τοῦ κανονικοῦ αὐτοῦ ὀνόματος ἐν πάσαις ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς, ὡς νενόμισται, καὶ πείθεσθαι καὶ ὑποτάττεσθαι αὐτῷ καὶ παρέχειν εἰρηνικῶς, καὶ εὐγνωμόνως πάντα τὰ ἀνήκοντα ἐκκλησιαστικὰ δικαιώματ[α] ἀπό τε κανονικῶν τῶν ἱερέων καὶ ἐμβατικίων,

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

συνοικεσίων τε, πανηγύρεων, ζητειῶν καὶ λοιπῶν συνήθων τῷ τόπῳ· συντρέχειν τε καὶ βοηθεῖν αὐτῷ λόγῳ καὶ ἔργῳ καὶ κατ' οὐδὲν ἀντιφέρεσθαι ἀτάκτους· ἡ γὰρ πρὸς τὴν αὐτοῦ ἱερότητα τιμὴ καὶ εὐλάβεια πρὸς τὴν ἡμῶν ἀνάγεται μετριότητα, καὶ δι' αὐτῆς εἰς Θεόν, οὗ τὸν τύπον ἔσχηκεν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπὶ γῆς. Ὃς δ' ἂν εὑρεθῇ παρὰ ταῦτα ποιῶν, καὶ κατά τι ἐναντιούμενος, ἢ τὴν γενομένην ἤδη ἕνωσιν τῆς ἐξαρχίας ταύτης πρὸς τὴν μητρόπολιν Ξάνθης διασεῖσαι τολμῶν καὶ ἀνατρέψαι οἱῳδήτινι τρόπῳ, ὁ τοιοῦτος, ὁποῖος ποτ' ἂν ᾖ, ἀφωρισμένος εἴη ἀπὸ Θεοῦ κυρίου παντοκράτορος καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ μετὰ θάνατον ἄλυτος καὶ πάσαις ταῖς πατρικαῖς καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς καὶ τῷ αἰωνίῳ ἀναθέματι ὑπόδικος. Ὅθεν εἰς ἔνδειξιν τῆς γενομένης ἤδη παρ' ἡμῶν συνοδικῶς τελείως ἑνώσεως τῆς ἐξαρχίας Καβάλας μετὰ τῆς ἁγιωτάτης μητροπόλεως Ξάνθης ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν πατριαρχικὸν συνοδικὸν σιγιλλιῶδες ἐν μεμβράναις γράμμα καὶ ἐπεδόθη τῷ ἱερωτάτῳ μητροπολίτῃ Ξάνθης καὶ συναδελφῷ ἡμῶν κὺρ Κυρίλλῳ, αψκα', φεβρουαρίου κα' ἰνδικτιῶνος ΙΔ'.

† *Ἱερεμίας* ἐλέῳ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. Ὁ Κυζίκου Αὐξέντιος· ὁ Νικομηδείας Παρθένιος· ὁ Νικαίας Γαβριήλ· ὁ Χαλκηδόνος Παρθένιος· ὁ Ἀδριανουπόλεως Πανάρετος· ὁ Μπόανας Κύριλλος· ὁ Βάρνης Καλλίνικος· ὁ Μεσημβρίας Γρηγόριος.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ